

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De munerib[us] p[re]missis Esau ca. lxxx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

Q[uod] in v[er]g[il]is h[ab]erent. Dicit h[er]onim[us] v[er]um hebrei verbis n[on] circuitu exprimi non posse. Significat em[ph]em tunc corporis extremam pressio[n]em. in furore col[ore] extremo. Hec mit[er] sillez aspecte imaginis sobole fieri in extremo voluptatis, cui h[ab]it[us] in equa p[ar] gregib[us] ap[osto]lo hispanos fieri dicat. H[er]onim[us]. Et quintilia n[on] martronam accusata q[uod] ethiopem peperisset ex imagine aspectu h[ab]it[us] accidisse argumentas defedit. Et i libris scriptu hypocrates reperiit quidam puntendam q[uod] pulcrrimum puerum perp[et]risset, utriq[ue] parenti generi quoq[ue] eoz toti dissilez, n[on] monuissim hypocras querere, ne forte talis pictura esset in cubiculo. Dicitur est g[ener]is iacob ultra modum postquam aut audiuimus verba filiorum laban dicens. Tullit iacob nostra et de facultate patris facie est inclinatus et etiam facie laba animaduertit q[uod] non est erga se sicut hercules nudiuster, maxime dilecte sibi dico, reuertere in terram tuam, et ero tecum, misit et vocauit iacob et rachel in agrum ubi pascebatur greges et alii. Fas cies p[ro]p[ter]a vestri non est mecum. Scitis q[uod] circumuenient me, et mutauit mercedem meam dece viibus. Et dicit dece annis. Sed intelligendum est dece annis, q[uod] si dece circumvolvitur ibi, q[uod] de naratio mutatio in sex annis facta est. Dicit enim ioseph, q[uod] omnes ipsi q[uod] sunt cum laba, et anno non fuit. Prolixit autem iacob tertiam septimanam annorum, op[er]e sub illo, per eum neque videt, videt enim laba plures nasci diversi colores alebat. Deinceps unicolores sunt merces tua. Ita cum videbat unicolores multiplicari mutabat mercedem. Et addidit iacob. Deinde tulit substantia paup[er]um, et dedit miseri q[uod] in somnis ostendebat miseri quales erent feri nascituri, q[uod] et dicit miseri. Surge et egredere de terra hac. R[es]undunt illa et rachel. Quasi alicias perp[et]ravit nos prius non quod que[m] residui habebimus de facultatibus et bere ditate eius. Fac que[m] precepit tibi dominus.

De fuga iacob et federe initio cum laban

Capl'm. LXXXIX,

Urgens ergo iacob

cum uxori suo et liberis abiit, tulitque o[mn]is substantiam et greges, et quicquid in mesopotamia adquisierat. Et deduxit etiam iacob ut ioseph medietatem gregis nesciret laban, qui eo tempore ad tondendas oves ierat. Rachel etiam nesciret viro idola patris sui preciosa furata esse, et secum tulit non ad colendum, q[uod] docet se, utro sclebat non esse colenda, sed si comprehende-

retur prius sequente ut ad hec fugendo venias am ipetraret. Iustus est iacob amne transmissum contra montem galaad, et nuciatum est laba de tertio quod fugisset iacob. Qui assumptis filiis et cognatis suis insecurus est eum septem diebus. Tunc ioseph dicit Laba post primum die cogitantes discesserunt iacob et filii p[ro]leccutus est eos, et in colle p[ro]cul collocatos inuenit eos. P[ro]p[ter]a dicit, q[uod] si in tertio die cognouisse, q[uod] tunc egressus nunc tercita die vellet ad eum, ubi filii pascebatur greges, q[uod] separati erant a iacob itinere trium diebus, vi p[ro]dictum est. Videlicet autem laba in somnis dei dilectione sibi caue ne quicquam asperre loqueris h[ab]et iacob. Qui surgens ait ad iacob. Quare me ignorantem fugisti. Et cur furas es deos meos? C[on]sobrinus et gener meus et coepulator hec facere non debueras. Respondebat iacob. Tuncui ne filias tuas violenter aufereras miseri, q[uod] non tam me quod filios sequuntur. Quid autem furis me arguis apud quemque inuenientis deos tuos: nec coram fratribus meis ingressus laban tabernacula lie et ancilla riu non inuenit. Tuncq[ue] intraret tabernaculum rachel, illa subiecta stramenta cameli abscondit idola, et sedidit desup, et querenti prius ait. Ne irascatur dominus meus q[uod] nequeo et assurgere, q[uod] iuxta consuetudinem feminorum, nunc accidit miseri, et sic delusa est sollicitudo querentis. Irratusq[ue] iacob improp[ter]erauit ei q[uod] p[ro]diligenter servitio, et anno non meruerat ut ipse o[mn]is supellectile suum scrutaretur. Et ait laban. Omnia q[uod] habebes mea sunt, sed quid possim facere filios et nepotibus meis. Veni et ineamus fedem. Tullitq[ue] iacob lapides et erexit eum in titulus fedem, et ait fratribus suis. Afferte lapides. Qui congregantes fecerunt tumulum et comedenter super eum. Et dicit laban. Tumulus iste sit fedes nostrae testis, ne ego transseaz illu[m] pergens contra te malum tibi cogitas. Nectu transseas ad me noces, nec afflixeris filias meas nec uxores alias super eas induceris. Et ob haec dixit iacob lingua sua colligat galad, id est aceruum testimonium Gal ei aceruum, ad testimonium sonat. Laban vero syra lingua vocauit eum Igar sed uacha. Laban autem de nocte consurgens benedixit eis revertentes in locum suum. Porro iosephus dicit eos columnam in morte statuisse sub schermate are. Forte aceruum columnam nominavit.

De munib[us] premisis esau
Capl'm. LXXX.

d 2

Historia

Jacob autem abiit

Itinere q̄ cepat, fuitq; ei obuia m̄ltitudo angeloz, et ob h̄ vocavit lo-
cū illū manālm, i. castra, qz ibi vidiit angelos
q̄li paratos defendere eū a fr̄e q̄ne timebat.
Visit aut ab illo loco nūcios ad fr̄em, q̄ ex-
ploraret fr̄is animū. Qui reuersi nūclauerit
esau sibi occurrēt pacificū cū, cccc, vir. Tū
muit ḡ iacob, nō d̄ pmissō & ageloz diffidēs
sed more hoīm perturba. Et diuīs p̄lm
q̄ secum erat in duas turmas, ancillas & libe-
ros eaq; i p̄ori turma. In scdā liberat & fili-
os eaz, ita tñ q̄ posuit ras-
chel & ioseph tāq; chariores. Vñ qdā errau-
rūt putatā tertiā turmā rachel et ioseph ha-
buisse. Sic aut dñi iste, vt si vēret esau ad no-
cendū, et pōrē peccaret turmā, reliq; fugiens
saluare. Seguit aut ibidē de his q̄ hēbat
munera fr̄i suo qq; pulcriora & rariora & di-
uersoz generū aialia. Visit etiā ea p̄ diuer-
sos nūcios spaciū pones int̄ gregē & gregoz,
vt ex frequētā mūez sele subseqntiū multa
esse purarent, vt inuerib; siqd indignatōis
eēt adhuc i esau placare. Precesserūt ḡ mu-
nera, ip̄e vō adhuc erat i manālm. Cōurgēt
qz an̄ diluculū, traduxit vxores & filios cū oī
b̄ ad se p̄inētib; per vadū iaboch. Ioseph^d
d̄ic q̄ torrētē noīe iaboch trāsierūt, et qz in ge-
nesi legiit, cū orasset iacob timēs freni; dicitur
In baculo meo trāsūl iordanē istū, & nūc cū
duab; turmis regredior, forte iordanis dicit
quē p̄trāsūt, & qz ibi
calculos & torrens Secūdo miliario a
dr vadū iaboch. For- lordanē i finib; idu-
te aut vicio sc̄ptoz, p mee ē torres iaboch
iacob legiſ iaboch, et quez trāsua daut iac-
ob, et transitu illo fortū
ē h̄ nomē vadū iacob.

De lucta iacob cū angelo & mutatione no-
minis. Caplīm. LXXXI.

Wm autem pre

Cederet turme, solus in ripa fluui-
nis remansit vt oraret. Et ecce vir-
luctabat cū eozq; mane, q̄ tergit latū, alias
lēvū nerū femoz el̄, et emarcuit. Vñ i Ja-
cob, p̄posuit se deinceps nō comedetur nerū &
idipm posteritas el̄ obfuat. Tūq; ascederet
aurora dixit vir ad eū. Dimitte me. Qui dixit
el̄. Nō dimittā te nisi benedixer̄ mihi. Viro

autē q̄renti nomē el̄ alt se vocari iacob. Neq;
qz inq; ille appellab̄t nomē tuū iacob i srl̄
qz si h̄ deū foris fuisti. q̄nto magis h̄ hoies p̄
ualeb̄. Et ita bñdit iacob, mutādo ei nomē
& p̄sortā ne tñmeret fr̄ez. Qz em̄ h̄ deū stetit
iūct̄: factū ē cū i signū qz iūct̄ starer̄ h̄ fra-
tre ioseph^d d̄ic h̄ nomē srl̄ hebraice sonare
reluctātē angelū faciū. In libro aut noīm be-
breoz ierptat̄ virvidēs deū, is ei vir, el noī
mē dei ē, ra vō vidēs dr, vel mēs vidēs deū
Hāc aut̄ interpretationē dicit Hieronym^m nō
tā vere qz violētē faciā eē. Illa ioseph^d dicit
se i hebreo nō iuēnisse & dicit illō nomē sōna
re p̄nceps cū deo. Sic ei angelū ierptat̄
fuisse assūt̄. Si h̄ deū p̄nceps v̄l foris fuisti
& Vocantq; iacob locū illū phanueli, faci
es dei, et aut Vldi dñm facie ad faciē & salua
facia est aia mea, i. d̄ valde territa plurimū
p̄sortata. Cūq; trāsgressus esset phanuel, or-
tus ē cū sol et claudicabat.

De occursu esau et emptōe agrī in siche
Caplīm. LXXXII.

Leuans autem

oclos vidit esau & cū eo, cccc, viros
Et p̄cedēs vtrāq; turmā quā fece
rat adorauit p̄n ad terrā septiles. Currēs aut̄
esau amplexat̄ ē cū, & deo culas cū fleuit, et
querēs cuī cēnt mīleres & p̄uillī, cū accepis-
set p̄tinere ad iacob; accessit & dōsculat̄ ē eos
Cūq; nollet esau munera p̄missa retinere; se
plurimū abūdare dicit̄; at iacob. Si iūenē
grāz corā dño meo, accipe munuscūlū d̄ ma-
nu mea, sic vidi faciē tm̄ q̄il viderim vultuz
dei, alcuī p̄tētissimi. Nō cū aut credebat
illū deū, aut in tantā p̄cipisset infantā v̄l ad-
ulationē. Reuersus ē ḡ esau in die illā i seyr,
villā, squā de noīe suo sic dixerat. Jacob au-
te idē p̄cedēs fīxt̄ tabnacla i loco q̄ne ob h̄
dixit lochori, tabnacla, de q̄ d̄ic Hieronym^m.
Sochor ē v̄sq; hōdē ciuitas trās iordanē i
pte sicopoleos, vbi gedeō trāsierat iordanē
cū locut̄ ēad viros lochor. Sed mixt̄ est, q̄
dixit trās iordanē cū iacob fīm q̄sdā lā dīce
sic trās iordanē cū eēt i sochor. Forte trās
iordanē dixit respectu mesopotamie de q̄ re-
dibat iacob, v̄l port̄ nōdū trāsierat iordanē,
s; iaboch. Lū aut̄ dixit sup̄ iordanē istū, nō p̄
sente mōstrauit, s; notū eminū indee indicā-
uit. Abiūt̄ de sochor in salē vrbē, s; sīchimō
rū, iun siche. A siche em̄ sīchimō v̄l sīchimō